

hogy a vállalatok az árfolyamhoz viszonyítva, lényegesen csekély osztalókat fizettek és így az értékpapirokban fekvő vagyont egyelőre olyan vagyonnak kell tekinteni, amely számbavehető jövedelmet nem hajt. Noha ugyanezen szempontok teljes, sőt talán fokozott mértékben fennállanak ma is, a legújabb rendelet mégis úgy intézkedik, hogy az adóalap kiszámításánál a rendeletserű forgalmi értékeket teljes összegben kell számításhoz venni. Igaz ugyan, hogy az aranykorona értékeknek eltolódása folytán (6500—17.000) aranykoronában számítva, ma sem fog az adóalapban nagyobb érték szerepelni az egyes értékpapiroknál, mint tavaly, de ez nem elég indok a helyes elvi alaptól való eltérésre. *Dr. Gl. A.*

A váltók illetéke. 901/1925. P. M. rendelet. Lapunk legutóbbi számában megemlékeztünk arról a német könyvpiacra megjelent munkáról, mely szinte egész kodexét adja a német adó és illeték enyhítő rendelkezéseknek. A magyar pénzügyi kormányzat még nem jutott el a fejlődésnek arra a fokára, hogy egész rendszere volna már a tulmagas adókat és illetékeket visszafejlesztő rendelkezéseknek, de szórványosan jelentkezik már nálunk is a közgazdasági életet bénító közterheknek enyhítése.

Az 1925. évi április hó 25-én közzétett 901/1925. P. M. sz. rendelet igen fontos lépést jelentett e téren. Ezen rendelet a váltók illetékének kérdését szabályozza az ideai költségvetési törvényben tartalmazott felhatalmazás alapján felölelve nem csak a számszerűségi rendelkezéseket, hanem az idevágó anyagi és alaki szabályoknak fontosabbjait is. A rendelet tehát a maga teljességében pótolja az illetéki díjjegyzék 98.ik tételét és az ahhoz csatlakozott 1887. évi XLV. t.-c.-nek kapcsolatos rendelkezéseit. A rendeletnek legfontosabb intézkedéseit az alábbiakban adjuk:

Az illetékszála a következőképpen alakul:

0.04% az illeték belföldön kibocsátott, külföldön fizetendő hat hónapnál rövidebb lejáratu váltóknál,

0.1% belföldön kibocsátott, külföldön fizetendő hat hónapnál hosszabb lejáratu váltóknál,

0.2% belföldi, legfeljebb hat hónapos és külföldi legfeljebb 12 hónapos váltóknál,

0.5% belföldi hat hónapnál hosszabb, külföldi 12 hónapnál hosszabb lejáratu váltóknál,

1% ha a váltó szövegében telekkönyvi bekebelezés, vagy előjegyzési engedély foglaltatik.

A legutolsó pontnál egy szóra meg kell állnunk. A gyakorlati életben olyan váltó, amelyben bekebelezési, vagy előjegyzési engedély foglaltatik, nincs. De ez elméletileg el sem képzelhető. A váltó forgalomra szánt hitelpapír. A bekebelezési engedélynek pedig kifejezetten névre kell szólnia. Egy bekebelezési engedéllyel ellátott váltó tehát átruházhatatlanná válnék, vagyis lényegével ellenkeznék. A vonatkozó rendelkezés ismét egyszer megmutatja, hogy mennyire kell a pénzügyjogi rendelkezéseknek a magánjogi szabályokhoz simulniok és a magánjogi tartalmat respektálniok.

A rendelet azután tartalmazza az illetékezés alapját képező vélelmeket a váltó lejáratára tekintetében oly váltóknál, amelyeknél a kelet és lejárat kitöltve nincs, amelyek látra, vagy lát után határozott időre szólnak.

A váltóilleték kiegészítésének kötelezettsége beáll,

1. ha az előbb említett vélelmekkel szemben a lejáratú idő a valószínűségben eltolódik,
2. ha a váltó lejárat után átruházzák,
3. ha a külföldön fizetendő váltó belföldön fizetendővé válik, vagy a bíróság előtt felhasználják, vagy annak alapján zálogjogelőjegyzést kérnek,
4. ha annak alapján telekkönyvi előjegyzés kérelmeztetik.

Nem szükséges az illetékkiegészítés akkor, ha a telekkönyvi előjegyzés bírói határozat alapján kérelmeztetik.

A rendelet általános anyagi rendelkezései közül még kiemelendő, hogy a váltó illetékkötelessé akkor válik, ha szövegében a váltó elnevezés ki van téve és azt akár a kibocsátó, akár az elfogadó aláírta; továbbá, hogy a váltóilleték visszatérítésének semmiféle címen helye nincs. Megemlítendő még, hogy a váltóilleték 50.000 koronáig bélyegben, azonfelül készpénzben rovandó le. A rendelet április 27-én lépett hatályba.

Dr. Gl. A.

A váltóhitelbiztosítéki okiratok illetéke. A váltóilletékről szóló rendelettel egyidejűleg jelent meg a pénzügyminiszter rendelete a váltóhitelbiztosítéki okiratok illetékéről. Ezen rendeletnek lényege az, hogy a hitelbiztosítéki okiratok illetéke maximálisan 20.000 koronában petrifikkáltatik tekintet nélkül a hitelbiztosítéki okiratban kitett értékre. Ezen kedvezményes illetéktétel alkalmazásának feltétele azonban az, hogy a hitelező belföldi hitelintézet, avagy külföldi legyen. Ahhoz, hogy a kedvezményes illetéktétel igénybevehető legyen, elengedhetetlenül szükséges a rendelet értelmében az, hogy a jelzálog lekötése a hitel keretében leszámított váltóknak, váltófedezet mellett folyósított kölcsönnek, ezek kamatainak, költségeinek és a járulékos kötelezettségeknek biztosításán kívül más kötelezettség biztosítására ne terjedjen ki. A rendelet egyuttal intézkedik a kapcsolatos törlési engedély illetékéről is, azt is 20.000 koronában maximálván.

A részvénytársaságok és szövetkezetek egyesülésének illetékmentessége. Az 1925. IX. t.c. 15. §-ában nyert felhatalmazás alapján a pénzügyminiszterium a 903/1925. P. M. számú rendeletével a részvénytársaságok és szövetkezetek egyesülése esetén az alábbi feltételek mellett a következő illetékmentességet engedélyezte:

A mentesség akkor és annyiban illeti meg az egyesülést, ha és amennyiben

1. a) valamennyi egyesülő társaság pénzintézet,
- b) valamennyi egyesülő társaság biztosító intézet,
- c) az egyesülő társaságok között pénzintézet vagy biztosító intézet nincs és a fennmaradó, illetve az egyesüléssel keletkező társaság rokon-számjáu vagy gazdaságilag kiegészítő számjáu a beolvadó társasággal,
- d) a beolvadó társaság részvényeinek legalább 35 százaléka a beolvasztást elhatározó közgyűlés napjától visszafelé számított 30 napon keresztül megszakítás nélkül és igazoltan a beolvasztó társaság tulajdonában volt;

2. mindegyik egyesülő társaság cégének bejegyzése a Központi Értesítőben 1925. április 24. előtt hirdettetett ki;

3. mindegyik társaság közgyűlése az egyesülést 1926. július 1. előtt határozta el;

4. a kincstárnak az illetékekhez való joga 1925. április 23. után nyílt meg.

Az 1. d) pont eseteitől eltekintve, nincs helye az illetékmentességnek akkor, ha az egyesülő társaságok valamelyikének célja és üzletköre kizárólag vagy túlnyomóan ingatlanok kezelése.

Végső fokon a pénzügyminiszter dönt abban a kérdésben, hogy

a) az egyesülő társaságok rokonszámjáuak vagy gazdaságilag kiegészítő számjáuak-e?

b) hogy a társaságok célja és üzletköre ingatlanok kezelése-e?

c) hogy a 35 százalékos részvényvagyon igazolva van-e?

Az illetékmentesség, illetve kedvezmény a következőkre terjed ki:

1. Az egyesüléssel kapcsolatos részvénykibocsátás vagy üzletrészkiadás illetékmentes addig a mértékig, ameddig az új részvények vagy üzletrészek átvevői ellenérték gyanánt a beolvadó társaság részvényeit, üzletrészeit szolgáltatják.

2. A beolvadó társaság ingatlanainak a fennmaradó társaságra való átruházása illetékmentes, de az okirati illetéket le kell róni.